

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 3Csp/10/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817200222
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Vaľuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2017:8817200222.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Milanom Vaľušom, v právnej veci žalobcu: W. B. B., P..B., A. XX, XXX XX A., J.: XX XXX XXX proti žalovaným: 1. V. H., N.. XX.XX.XXXX, A. Y. V. Č.. XXX, XXX XX Y. V., 2. P. H., N.. XX.XX.XXXX, A. Y. V. Č.. XXX, XXX XX Y. V., o zaplatenie 4.924,63 eur s prísl., t a k t o

rozhodol:

I. Žalovaní v prvom rade a druhom rade sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 4.593,93 eur, spolu s nezaplateným úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 4.593,93 eur od 02.07.2015 do 19.11.2015 vo výške 89,61 eur, s nezaplateným úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 4.523,93 eur od 20.11.2015 do 30.11.2015 vo výške 6,88 eur a 5,05% ročným úrokom z omeškania zo sumy 4.523,93 eur od 01.12.2015 do zaplatenia, a to všetko v splátkach po 35,- eur mesačne, ktoré splátky sú splatné vždy do 25. dňa toho, ktorého mesiaca na adrese žalobcu pod následkami straty výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku až do zaplatenia.

II. Súd žalobu žalobcu, čo do zvyšku z a m i e t a .

III. Žalobcovi sa p r i z n á v a j ú trovy konania v rozsahu 90%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku, a ktoré sú povinní zaplatiť žalovaní 1./2/ spoločne a nerozdielne.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaných spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 4.924,63 eur, spolu s 6,59% ročným úrokom za úver zo sumy 4.415,49 eur od 01.12.2015 do zaplatenia a 5,05% ročným úrokom z omeškania zo sumy 4.701,43 eur od 01.12.2015 do zaplatenia, ako aj trovy konania, a to všetko do 15 dní po doručení platobného rozkazu.

2. Svoju žiadosť odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX bola so žalovanými uzatvorená Zmluva o úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 10.08.2013, v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným ako solidárnym dlžníkom mimoriadny medziúver č. XXXXXXXX X XX vo výške 5.000,- eur. Finančné prostriedky boli poskytnuté vo dvoch výplatách, a to dňa 13.09.2013 a dňa 03.10.2013. V zmysle čl. VIII bod 8.1. úverovej zmluvy, žalobca za spracovanie úveru žalovaným účtoval poplatok, ktorý bol splatný pri prvej výplate medziúveru, takže celková výška vyplateného medziúveru bola znížená o tento poplatok vo výške 100,00 eur. Úroková sadzba úrokov za úver bola úverovou zmluvou dohodnutá v sadzbe 6,59% ročne. Nakoľko sa úroky za medziúver vypočítavali z výšky vyplateného úveru, boli žalovaným účtované od 14.09.2013 do 03.10.2013 úroky za úver v sadzbe 6,59% ročne zo sumy 4.100,- eur a od 04.10.2013 úroky za úver v sadzbe 6,59% ročne zo sumy 5.000,- eur. V zmysle čl. V bod 5.2. a nasl. Úverovej zmluvy, sa žalovaní zaviazali splácať úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 35,11 eur. Splátky vo výške 35,11 eur pozostávali zo splátky

6,59% ročne úroku za medziúver vo výške 27,46 eur, vkladu na konto sporenia vo výške 5,15 eur a poplatku za poistenie úveru vo výške 2,50 eur. Jednotlivé splátky boli splatné do 15.dňa v mesiaci. V zmysle čl. V bod 5.3. zmluvy sa jednotlivé nároky z mesačných splátok uspokojovali v poradí úroky za medziúver, poplatok za poistenie a splátka na konto sporenia. Z uvedeného dôvodu boli z úhrady na konto medziúveru uhradené splatné úroky a prípadná zvyšná časť bola preúčtovaná na konto sporenia ako úhrada poplatku za poistenie úveru a vklad na konto sporenia predpísaný úverovou zmluvou. Od 01.07.2014 boli z dôvodu zmeny nastavenia interného bankového systému žalobcu poplatky za poistenie namiesto na konto sporenia účtované na konto medziúveru. Z uvedeného dôvodu boli od mesiaca 07/2014 z úhrady na konto medziúveru uhradené splatné úroky a poplatky za poistenie úveru a prípadná časť bola preúčtovaná na konto sporenia ako vklad na konto sporenia predpísaný úverovou zmluvou. Žalovaní porušili zmluvne dohodnuté podmienky a dostali sa do omeškania so splácaním splátok úveru, na základe čoho žalobca žalovaných upomínal na doplatenie omeškaných splátok. Listom zo dňa 10.06.2015 žalobca upozornil žalovaných, že sú v omeškaní so splátkou po dobu dlhšiu ako tri mesiace, vyzval žalovaných na doplatenie omeškaných splátok, pričom žalovaných zároveň informoval, že v prípade nedoplatenia omeškaných splátok má žalobca právo požadovať zaplatenie zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti. Tento list bol žalovaných doručený dňa 15.06.2015. Nakoľko žalovaní omeškané splátky nedoplatili, vyhlásil dňa 01.07.2015 žalobca mimoriadnu splatnosť úveru. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru žalobca zúčtoval nasporené prostriedky na konte sporenia s kontom medziúveru. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti bola na konte sporenia nasporená suma 514,51 eur, ktorá bola zúčtovaná s kontom medziúveru, pričom toto zúčtovanie bolo započítané na istinu úveru. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (01.07.2015) bola výška dlhu žalovaných voči žalobcovi 4.771,43 eur, pričom pozostávala z istiny vo výške 4.485,49 eur, z nezaplatených 6,59% ročných úrokov vo výške 178,44 eur, z nezaplatených poplatkov za poistenie úveru vo výške 17,50 eur, z nezaplatených ostatných poplatkov vo výške 90,00 eur. Nakoľko vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru zmluva nezaniká, úročí žalobca istinu (4.485,49 eur) po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru dohodnutým úrokom za úver v sadzbe 6,59 % ročne. V súlade s čl. IX bod. 9.3. úverovej zmluvy, odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žalobcovi vznikol nárok na úrok z omeškania z celkového dlhu žalovaných ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (4.771,43 eur) v sadzbe 5,05% ročne (k prvému dňu omeškania žalovaných bola sadzba ECB 0,05%). Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti bola pohľadávka žalobcovi čiastočne splnená dňa 19.11.2015 vo výške 70,00 eur. Táto čiastková úhrada dlhu bola započítaná na istinu úveru. Žalovaná suma 4.924,63 eur tak predstavuje dlh žalovaných voči žalobcovi ku dňu 30.11.2015, pričom pozostáva z: istiny vo výške 4.415,49 eur (istina v tejto výške predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom vo výške 5.000 eur a zúčtovaním s kontom sporenia pri mimoriadnej splatnosti vo výške 514,51 eur, znížená o úhradu po vyhlásení mimoriadnej splatnosti vo výške 70,00 eur), z nezaplatených 6,59% ročných úrokov za úver vo výške 301,42 eur (táto suma predstavuje nezaplatené 6,59% ročné úroky za úver zo sumy 5.000 eur do 01.07.2015 vo výške 178,44 eur, nezaplatené 6,59% ročné úroky za úver zo sumy 4.485,49 eur od 02.07.2015 do 19.11.2015 vo výške 114,17 eur, nezaplatené 6,59% ročné úroky za úver zo sumy 4.415,49 eur od 20.11.2015 do 30.11.2015 vo výške 8,81 eur), z nezaplatených poplatkov za poistenie úveru vo výške 17,50 eur (táto suma predstavuje nezaplatené poplatky za poistenie úveru za mesiace 01/2015 až 07/2015), z nezaplatených ostatných poplatkov vo výške 90,- eur (táto suma predstavuje nezaplatené poplatky za 1.upomienku účtované dňa 30.06.2014 vo výške 15,- eur, dňa 30.11.2014 vo výške 30.01.2014, dňa 31.01.2015 vo výške 15 eur, poplatok za 2.upomienku účtovaný dňa 28.02.2015 vo výške 15 eur, poplatok za predžalobnú upomienku účtovaný dňa 31.03.2015 vo výške 15 eur a poplatok za individuálne riešenie omeškaných splátok účtovaný dňa 13.05.2015 vo výške 15 eur; nárok na úhradu týchto poplatkov vyplýva z čl. VIII. Úverovej zmluvy a sadzobníka poplatkov, ktorý bol súčasťou úverovej zmluvy), z nezaplatených 5,05% ročných úrokov z omeškania vo výške 100,22 eur (táto suma predstavuje nezaplatené 5,05% ročné úroky z omeškania zo sumy 4.771,43 eur od 02.07.2015 do 19.11.2015 vo výške 93,06 eur a nezaplatené 5,05% ročné úroky z omeškania zo sumy 4.701,43 eur od 20.11.2015 do 30.11.2015 vo výške 7,16 eur). Príslušenstvom pohľadávky je 6,59% ročný úrok za úver zo sumy 4.415,49 eur od 01.12.2015 do zaplatenia a 5,05% ročný úrok z omeškania zo sumy 4.701,43 eur od 01.12.2015 do zaplatenia.

3. Žalovaní požiadali o zaplatenie dlhu v splátkach.

4. Žalobca k žalobe doložil Zmluvu o úvere, Všeobecné podmienky pre stavebné sporenie pre fyzické osoby, tarify sporenia pre fyzické osoby, amortizačná tabuľka pre medziúver a stavebný úver, Oznamenie

o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru spolu s obálkami, posledná výzva na úhradu, výpis z účtu stavebného sporenia.

5. Ďalej sa súd oboznámil s vyjadreniami žalobcu zo dňa 30.05.2017 a zo dňa 12.09.2017, vyjadreniami žalovaných, správami zo Sociálnej poisťovne.

6. Žalovaní uviedli, že sú vo finančnej tiesni, žijú len zo sociálnych dávok. Žalovaný I. je diabetik a poberal len invalidný dôchodok v čiastke 153,- eur. Nakoľko sú chudobní, vedú mesačne splácať dlh po 30,- eur. Manželka je vedená ako nezamestnaná na Úrade práce vo M. N. C. a z ÚPSVaR pobera dávkou vo výške 200,- eur. Majú jednu nezaopatrenú dcéru, ktorá chodí do školy. Platili 32,- mesačné splátky. Prestali tieto 32,- eurové mesačné splátky splácať, keď dostali úver od W. B. B., P.B., tak žalovaný I mal v tom čase ešte menší príjem, pretože mal invalidný dôchodok len vo výške okolo 150,- eur. Manželka poberala dávkou z úradu práce vo výške 300,- eur a na základe tohto príjmu mu dali tento a stanovili splátky po 32,- eur mesačne, ktoré splácali. Potom prišla finančná kríza, bolo to asi 2 roky dozadu. Manželku a celé Y. V. vyradili z úradu práce a prestala dostávať 200,- eur mesačne. Takto mali jediný príjem z jeho invalidného dôchodku na úrovni asi 150,- mesačne. Preto prestali splácať splátky po 32,- eur mesačne. Teraz sa situácia obnovila, manželka dostáva 200,- eur z úradu práce, a preto by mohli tie splátky po 30,- eur mesačne platiť. Bývajú v rodičovskom dome s tým, že rodičia žalovaného I. ešte žijú. Spolu s nimi býva ešte jeho brat so ženatým synom a okrem toho ešte bývajú ďalší dvaja chlapi v tomto rodinnom dome. V tomto rodinnom dome jeho rodičov býva aj on spolu so synom, ktorý už má tiež deti a prakticky tam býva 17 ľudí. Navyše, je diabetik, silný cukrovkár. Musí chodiť často k lekárovi, musí si pichať inzulín. Má výdavky na ošetrovanie u lekára a lieky. Do roka bol trikrát operovaný. W. B. B. im poskytla úver okolo 5.000 eur a dali im splátky 32,- eur, preto nerozumieme, prečo nesúhlasia teraz s 30,- eurovými splátkami, ktorými by pokračovali v splácaní úveru.

7. Žalobca uviedol, že žalovaní vo svojom vyjadrení prakticky iba uviedli skutočnosti, kvôli ktorým si svoj záväzok voči žalobcovi neplnili. Z ich vyjadrenia je zrejmé, že žalobcom uplatnený nárok ani z časti nespochybnili, tento nárok sa teda javí byť medzi stranami sporu ako nesporný. K žiadosti žalovaných o splácanie dlhu v splátkach žalobca uviedol, že úplne chápe situáciu žalovaných, nenamieta voči umožneniu žalovaným plniť uplatnený nárok mesačnými splátkami, avšak žalobca nepovažuje žalovanými navrhovanú výšku splátky 30,- eur mesačne za primeranú výšku žalobcom uplatneného nároku. Tak ako vyplýva napr. z uznesenia Krajského súdu v Košiciach zo dňa 29.12.2015, č. k. 3Cob/22/2015 - 56, „pri určení výšky splátok súd musí brať do úvahy aj to, že doba, po ktorú sa má dlh splácať, nesmie byť neprímerane dlhá.“ V prípade povolenia splátok vo výške 70 eur by bola iba priznaná istina splácaná žalovanými takmer 40 rokov. Následne by žalovaní mesačnými splátkami začali splácať príslušenstvo, čo by o ďalšie roky predĺžilo splatenie dlhu žalovaných. Takýmto postupom by bolo zásadne zasiahnuté do práva žalobcu na uspokojenie svojej pohľadávky od žalovaných v primeranej dobe. Nakoľko mimoriadna splatnosť bola vyhlásená v dôsledku porušenia povinnosti žalovaných, stanovením mesačnej splátky vo výške 35,- eur, by prakticky žalovaní navodením protiprávneho stavu získali výhodu.

8. Zo zmluvy o úvere (ďalej len „zmluva“) zo dňa 09.09.2013, podľa článku I. - Základné úverové podmienky o úvere, uzatvorenej medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným v 1.rade ako dlžníkom, a žalovaným v 2.rade ako spoludlžníkom, vyplýva, že žalobca poskytol žalovaným medziúver vo výške 5.000,- eur. Splatnosť vkladov na účet stavebného sporenia bola dohodnutá na 15.deň v mesiaci a výška úrokovej sadzby medziúveru bola dohodnutá na 6,59 % ročne.

9. V zmysle čl. II. bod 2.1., 2.2., 2.3. zmluvy, na preklopenie obdobia do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení poskytne veriteľ dlžníkovi medziúver na základe uzatvorenej zmluvy o stavebnom sporení. Predmetom tejto zmluvy je poskytnutie medziúveru pod číslom XXXXXXXXXXX/XXXX vo výške 5.000 eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení, na základe ktorej bol medziúver poskytnutý a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok, ako aj Všeobecných podmienok pre stavebné sporenie pre fyzické osoby sa medziúver zúčtuje bez osobitnej dohody s nasporenou sumou na účte stavebného sporenia, čím sa medziúver zmení na stavebný úver pod číslom XXXXXXXXXXX/XXXX vo výške cca 2.986,78 eur.

10. V zmysle článku V. zmluvy - úročenie, splatnosť a splácanie, výška úrokovej sadzby medziúveru je 6,59% ročne. Dlžník sa zaväzuje splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami jednou sumou vo výške

35,11 eur na účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX. Do pridelenia cieľovej sumy predstavujú sumu vo výške 35,11 eur uvedenú v bode 5.2. vklady na účet sporenia vo výške 5,15 eur a úroky z medziúveru vo výške 27,46 eur a poplatkov za poistenie typu A vo výške 2,50 eur. Po pridelení cieľovej sumy bude suma podľa bodu 5.2. predstavovať splátku stavebného úveru vrátane úroku vo výške 32,61 eur a poplatku za poistenie typu A vo výške 2,50 eur.

11. Podľa čl. VIII. zmluvy, dlžník je povinný uhradiť veriteľovi poplatky a náklady súvisiace s úverom podľa platného Sadzobníka a poplatkov pre fyzické osoby, ktorý je prílohou tejto zmluvy.

12. V prípade omeškania dlžníka s viac ako dvomi splátkami alebo jednou splátkou po dobu dlhšiu ako 3 mesiace resp. z iných dôvodov uvedených v čl. X. tejto zmluvy, je veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti. V týchto prípadoch má veriteľ právo účtovať si úrok z omeškania maximálne vo výške ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva, aktuálne vo výške základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu zvýšenej o 5 percentuálnych bodov a to až do úplného zaplatenia celého zostatku dlhu (čl. IX. bod 9.3 zmluvy).

13. Podľa článku XI. zmluvy - Záverečné ustanovenia - bod 11.1., právny vzťah medzi zmluvnými stranami sa riadi právnym poriadkom SR, zákonom č. 310/92 Zb. o stavebnom sporení v platnom znení, Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom, zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v platnom znení a Všeobecnými podmienkami pre stavebné sporenie pre fyzické osoby, ktoré obdržal spolu so zmluvou a s obsahom ktorých súhlasí.

14. V zmysle Úvodných ustanovení Všeobecných podmienok pre stavebné sporenie pre fyzické osoby, B. B. vydáva v súlade s právnymi normami platnými na území Slovenskej republiky, tieto Všeobecné podmienky pre stavebné sporenie pre fyzické osoby (ďalej M.), ktorými upravuje vzťahy medzi stavebnou sporiteľňou a stavebným sporiteľom v súlade so zákonom č.483/2001 Z.z. o bankách v platnom znení (ďalej len Zákon o bankách) a zákonom č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v platnom znení (ďalej Zákon).

15. V zmysle čl. I bod 2. a 3. časť A) Všeobecných podmienok, zmluva musí byť uzatvorená písomnou formou na určitú cieľovú sumu a konkrétnu tarifu sporenia. Predmetom zmluvy je záväzok stavebného sporiteľa na základe pravidelného sporenia nasporiť zmluvne dohodnutú sumu a jeho nárok na poskytnutie stavebnou sporiteľňou nevypovedateľného stavebného úveru v súlade so Zákonom a VPSS.

16. Po splnení zákonných a zmluvne dohodnutých podmienok poskytne stavebná sporiteľňa z Fondu stavebnému sporiteľovi stavebný úver. Úverový vzťah vzniká na základe samostatne uzatvorenej zmluvy o stavebnom úvere, resp. medziúvere a stavebnom úvere (čl. XIV. bod 1 a 5 Všeobecných podmienok).

17. Podľa čl. XVII. body 1. a 2. Všeobecných podmienok, úver zo stavebného sporenia poskytuje stavebná sporiteľňa s ročnou úrokovou sadzbou. Úročenie istiny stavebného úveru začína dňom čerpania stavebného úveru alebo jeho časti.

18. V sume splátky úveru uvedenej v úverovej zmluve sú zahrnuté aj úroky zo stavebného úveru (čl. XVIII. bod 3. Všeobecných podmienok).

19. Ak nastanú skutočnosti uvedené v bode 2 tohto článku, je stavebná sporiteľňa oprávnená najmä, jednostranne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t. j. požadovať splatenie pohľadávky stavebnej sporiteľne zo zmluvy o úvere pred termínom konečnej splatnosti úveru a stavebný sporiteľ je povinný splatiť pohľadávku stavebnej sporiteľni v lehote, ktorú ona určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti úveru (čl. XIX. bod 3 písm. b) Všeobecných podmienok).

20. V zmysle čl. XXIII. bod 1 Všeobecných podmienok, stavebný sporiteľ je povinný platiť stavebnej sporiteľni ceny za služby poskytované stavebnou sporiteľňou v súlade so Sadzobníkom poplatkov.

21. Výzvou na úhradu zo dňa 10.06.2015 vyzval žalobca žalovaných v lehote do 25.06.2015 na úhradu omeškaných splátok. Zároveň ich upozornil, že v prípade nezaplatenia v stanovenej lehote, vyhlási

mimoriadnu splatnosť celého úveru a bude požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu. Výzvu si žalovaní prevzali dňa 15.06.2015.

22. Žalobca následne listom zo dňa 01.07.2015 žalovaným oznámil, že z dôvodu porušenia povinnosti splácať úver riadne a včas, ku dňu 01.07.2015 nastáva mimoriadna splatnosť celého úveru na základe Zmluvy o úvere, resp. M.. Dlžná suma vrátane príslušenstva predstavuje ku dňu 01.07.2015 sumu 4.771,43 eur. Zásielku s oznámením si žalovaní neprevzali ani v odbernej lehote.

23. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

24. V zmysle § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

25. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka).

26. Ako vyplýva z § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

27. Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

28. Ako vyplýva z § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

29. Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

30. Podľa § 788 ods. 1 Občianskeho zákonníka, poisťnou zmluvou sa poisťiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťiteľom poisťnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poisťné.

31. V zmysle § 796 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ten, kto s poisťiteľom uzavrel poisťnú zmluvu, je povinný platiť poisťné, a to za dohodnuté poisťné obdobia (bežné poisťné); možno tiež dohodnúť, že poisťné bude zaplatené naraz za celú dobu, na ktorú bolo poistenie dojednané (jednorazové poisťné).

32. Súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, kde sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

33. Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

34. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

35. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

36. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

37. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

38. Aj napriek tomu, že ide o úverovú zmluvu, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaní ako spotrebiteľia, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaných privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

39. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že žalobca a žalovaní ako dlžníci uzavreli dňa 09.09.2013 zmluvu o úvere, v zmysle ktorej žalobca ako veriteľ poskytol dlžníkovi medziúver na základe uzatvorenej zmluvy o stavebnom sporení. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie medziúveru vo výške 5.000,- eur, ktorý sa po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok mal zmeniť na stavebný úver pod číslom XXXXXXXXXXX/XXXX vo výške 2.986,78 eur.

40. Keďže nastali podmienky predpokladané v zmluve tým, že dlžníci podstatne porušili zmluvu, žalobca dňa 01.07.2015 vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru a zároveň žiadal žalovaných o vrátenie celého zostatku úveru.

41. Z predloženého výpisu z účtu vyplýva, že žalobca žalovaným poskytol dňa 13.09.2013 úver vo výške 4.000,- eur, dňa 03.10.2013 úver vo výške 900,- eur a naučtoval si položku dňa 13.09.2013 vo výške 100,- eur ako poplatok za spracovanie úveru. Suma na konte sporenia ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti (01.07.2015) vo výške 514,51 eur bola v zmysle zmluvy o úvere preúčtovaná na konto úveru a ponížila sumu poskytnutého úveru (istinu) vo výške 5.000,- eur na sumu vo výške 4.485,49 eur. Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti žalovaní uhradili dňa 19.11.2015 sumu 70,- eur, ktorá bola taktiež započítaná k sume, ktorá ponížila istinu poskytnutého úveru. Žalovaní podľa výpisu uhradili spolu s nasparenou čiastkou sumu 584,51 eur. Dlžná výška istiny tak predstavovala sumu 4.415,49 eur.

42. Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že úver je odplatným právnym úkonom. Odplatu (cenu) predstavujú spravidla úroky. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (§ 497 Obchodného zákonníka).

43. Kauza úverového právneho vzťahu spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia peňažných prostriedkov má dlžník (prijímateľ úveru) platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje (úverové obdobie); v takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov (porov. Štenglová/Plíva/Tomsa a kol., Obchodní zákonník, komentár 9. vydání C.H.BECK str. 1153).

44. Úverové obdobie teda čas, na ktorý sa peňažné prostriedky poskytujú, medzi podstatné náležitosti úveru nepatrí. Pokiaľ si však účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby (do splatnosti úveru) nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide o odlišný inštitút oproti odplatným úrokom a ten má sankčnú povahu. Jeho typickým znakom v občianskoprávných veciach je jeho administratívny strop (limit).

45. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/1998, dohodnuté úroky, t.j. zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, resp. jeho splátok. Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania.

46. Takýto záver Najvyššieho súdu SR je logický a je potrebné s ním súhlasiť, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi konania.

47. V danej právnej veci žalobca pristúpil k zosplatneniu celého úveru ku dňu 01.07.2015, teda týmto dňom sa stal splatný celý úver, zo strany žalobcu došlo k určeniu lehoty predčasnej konečnej splatnosti úveru a súd preto dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do dňa 01.07.2015, potom už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Obdobný názor je vyslovený aj v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29.10.2014 sp. zn. 5Co/223/2014, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/85/2013 zo dňa 25.10.2013, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/83/2013 zo dňa 7.5.2014.

48. V danej súvislosti je potrebné poukázať aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 476/2012-14 zo dňa 18.9.2012, v ktorom sa uvádza: „Ústavný súd v tejto súvislosti nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. Krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z dohodnutého úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo „zmluvný úrok vo výške 15,8 % ročne od 26. 8. 2009 do zaplatenia“ patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu, a tiež výšku sumy (a štruktúru žalovanej čiastky) prislúchajúcej, resp. priznanej sťažovateľke, rozšíril vecnú argumentáciu na podporu správnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu, opätovne poukazujúc na štandardnú obchodnoprávnu judikatúru v tejto oblasti. Súčasne sa tým vyrovnal aj s námietkami sťažovateľky, ktoré

sú z veľkej časti totožné s tými, ktoré uplatnila aj na ústavnom súde. Tento výklad považuje ústavný súd za ústavne akceptovateľný.“

49. Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobcovi priznal úrok z úveru vo výške 178,44 eur a v prevyšujúcej časti vo výške 122,98 eur nepriznal nárok na úrok z úveru, a preto v tejto časti žalobu žalobcu zamietol.

50. Súd z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalovaným bol poskytnutý úver vo výške 5.000,- eur. Po odpočítaní úhrad žalovaných spolu vo výške 584,51 eur, dlžia sumu 4.415,49 eur. Žalobca má nárok aj na úrok z úveru, pričom súd mal za preukázaný nárok na zaplatenie istiny z úveru vo výške 4.415,49 eur, ako vyššie uviedol do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru a teda priznal žalobcovi aj úrok z úveru vo výške 6,59 % ročne zo sumy 5.000,- eur od kedy ho žiadal priznať žalobca, do 01.07.2015, t. j. do dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 178,44 eur. Výška dlžnej istiny, ktorú sú žalovaní povinní zaplatiť tak predstavuje sumu 4.593,93 eur. Do uvedenej sumy súd nezarátal poplatky za upomienky, za predžalobné upomienky a za poplatky za individuálne riešenie omeškaných splátok vo výške 90 eur, ktorými sa bude zaoberať nižšie.

51. V zmysle § 37 ods. 21 zákona NR SR č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o bankách“) banke, zahraničnej banke a pobočke zahraničnej banky sa zakazuje požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu; to neplatí, ak ide o účet podľa § 708 až 715 Obchodného zákonníka, osobitného zákona alebo osobitnú službu, ktorá nie je podmienkou úverového vzťahu a ktorej podmienkou poskytnutia je písomný súhlas spotrebiteľa.

52. Zákaz podľa ustanovenia § 37 ods. 21 sa prvýkrát uplatní na úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu, splatnú po 9. júni 2013 (§ 122s ods. 4 Zákona o bankách).

53. Z vyššie citovanej úpravy obsiahnutej v Zákone o bankách vyplýva, že účinnosťou novely č. 132/2013 od 10.06.2013 priamo zákon zakazuje bankám požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za správu úverových účtov. Možno konštatovať, že predmetná novelizácia bola akýmsi vyvrcholením v podobe zákonnej úpravy zákazu žiadania poplatkov za správu úverových účtov ako účtov, ktoré vznikajú na základe úverového vzťahu, ale ľuďom nič neprinášajú a sú dôležité iba pre finančné inštitúcie.

54. V danej právnej veci sa jedná o poplatky, ktorý sa stali splatnými pred uvedenou novelou zákona o bankách. Súd však predmetné dojednania o poplatku za vedenie úverového účtu podrobil súdnej kontrole v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a predmetné dojednanie súd vyhodnotil ako neprijateľnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Žalovaní boli povinní platiť žalobcovi ako veriteľovi za to, že tento pre svoju vlastnú potrebu vykonával akúsi správu úverového účtu, teda sledoval prijatie splátok, prípadné omeškania alebo iné pohyby na účte. Súd má za to, že keď žalobca ako veriteľ poskytol žalovaným ako dlžníkom úver, bolo len v jeho kompetencii, ako sa rozhodne predmetný úver spravovať, no je neprípustné, aby náklady s takouto činnosťou znášali žalovaní ako spotrebiteľia, ktorí za poskytnutie úveru, resp. konkrétnej finančnej čiastky zaplatili žalobcovi ako veriteľovi odplatu vo forme úroku z úveru, preto na žalovaných nemožno prenášať úhradu takýchto nákladov.

55. Žalobca si podanou žalobou uplatňoval nárok na zaplatenie poplatku vo výške 15 eur za individuálne riešenie omeškaných splátok. V danom prípade sa jedná o sporové konanie a sporové konanie je konaním návrhovým. Žalobca je povinný k žalobe pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, resp. uviesť dôkazy, ktoré v priebehu súdneho konania navrhuje vykonať. Jedná sa o jeho dôkaznú povinnosť a práve v sporovom konaní je nesplnenie dôkaznej povinnosti spojené s procesnou zodpovednosťou za nedokázanie tvrdených skutočností, to znamená s neunesením tzv. dôkazného bremena. Kto a v akom rozsahu má dôkazné bremeno, určujú normy hmotného práva. Zásadne ho má ten, v koho záujme je dokázanie určitej skutočnosti. Nepriaznivé procesné dôsledky (neúspech v spore) stíhajú v sporovom konaní práve toho, kto neunesol dôkazné bremeno (neoznačil potrebné dôkazy alebo uvedenými dôkazmi nebolo jeho tvrdenie dokázané). Súd má za to, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal

vznik záväzku žalovaných hradiť žalobcovi tento poplatok a teda neunesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku na tento poplatok, pretože súdu nepreukázal, či skutočne došlo k individuálnemu riešeniu omeškania splátok, aké reálne náklady mu v súvislosti s vykonaním takéhoto úkonu vznikli, aby súd mohol tieto následne posúdiť v zmysle ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, preto má súd za to, že v tejto časti bola žaloba nedôvodná.

56. Súd žalobcovi ďalej nepriznal nárok na poplatky za upomienky a predžalobné upomienky spolu v sume 75 eur. Nielenže žalobca nepreukázal, že žalovaným boli upomienky zaslané, žalobca nepreukázal súdu ani to, že by mu zaslaním týchto upomienok vznikli nejaké reálne náklady v uvedenej výške. Zároveň v prípade poplatku takéhoto typu zaň dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol žiadne protiplnenie. Predmetný poplatok tak predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Uplatňovanie uvedeného poplatku je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka. V danej súvislosti súd poukazuje aj na rozhodnutie Vrchného krajinského súdu v Brandenbure (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006 č. k. 7 U 17/06, v ktorom sa uvádza, že už také poplatky ako poplatky za vydanie náhradnej kreditnej karty, vystavenie kvitancie v predpísanej pozemkovoknižnej forme, skúmanie a preverovanie pomerov a upomienky sú neprijateľné.

57. Ďalším nárokom bol nárok vyplývajúci z titulu prijatia do poistenia spolu v sume 17,50 eur. Čo sa týka dojednania poistenia v čl. VI zmluvy súd má za to, že poistenie tak ako bolo v predmetnej úverovej zmluve dojednané nezodpovedá ustanoveniam § 788 a nasl. Občianskeho zákonníka o poistných zmluvách. Žalovaní mali písomné súhlasiť s poistením typu A poistenie zostatku dlhu, podľa ktorého sú prijatý do poistenia ako poistené osoby v životnom rizikovom poistení pre prípad smrti na základe poistnej zmluvy uzatvorenej medzi veriteľom a spoločnosťou P. B. W., P.B... Žalobca však nijako súdu nepreukázal, či žalovaní skutočne poskytli písomný súhlas, podľa ktorého boli prijatí do poistenia a taktiež nepredložil súdu žiaden iný doklad preukazujúci vznik poistenia, prípadne doklad o jeho nevzniknutí. Uvedenie údajov o prijatí súboru poistenia tak ako bolo uvedené v predmetnej zmluve bolo už súčasťou vopred pripravenej zmluvy žalobcom a za takého stavu možno potom s najväčšou pravdepodobnosťou predpokladať, že žalovaní sa pre poistenie nerozhodli po uzavretí úverovej zmluvy a prípadnom zvážení istého rizika, resp. vzniku poistnej udalosti, ale že prijatie už vopred naformulovaného poistenia bolo jednou z podmienok uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy. Súd tak nárok žalobcu uplatňovaný z tohto titulu žalobou zamietol.

58. Aj napriek tomu, že úverová zmluva je absolútny obchod a je nutné na ňu aplikovať Obchodný zákonník, prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka.

59. Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod). Aplikčná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 01.01.1992), avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na vadnosť právneho úkonu vrátane odstúpenia v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. (porov. tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5MCdo 20/09).

60. Podľa § 517 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len Občiansky zákonník), dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

61. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z.

62. Ako vyplýva z § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

63. V zmysle § 3 nariadenia v znení účinnom po 01.02.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

64. Žalovaní sa s plnením svojho peňažného záväzku dňom nasledujúcim po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru dostali do omeškania, preto ich súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania v súlade s príslušným ustanovením Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády, a to v takej výške, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

65. Nakoľko žalovaní vykonali dňa 19.11.2015 úhradu vo výške 70,- eur, súd vyčíslil úrok z omeškania z súdom priznanej istiny, a to tak, že priznal žalobcovi ročný úrok z omeškania vo výške 5,05 % zo sumy 4.593,93 eur od 02.07.2015 - 19.11.2015 vo výške 89,61 eur, ročný úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 4.523,93 eur od 20.11.2015 - 30.11.2015 vo výške 6,88 eur a ročný úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 4.523,93 eur od 01.12.2015 až do zaplatenia.

66. Zároveň podľa § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku, súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

67. Súd vzhľadom na pomery žalovaných im povolil splácať dlh v splátkach pod následkom straty výhody splátok. Súd pri posudzovaní výšky splátky vychádzal z výpovedí žalovaných, žalobcu a taktiež z predložených dôkazov. Nakoľko zdravotný stav žalovaného v 1.rade nie je dobrý, spolu so žalovanou v 2.rade žijú v skromných podmienkach a ich finančná situácia je zlá, súd pristúpil k ich požiadavke a pridržal sa výšky splátky, ktorú žiadali. Pri posudzovaní výšky splátky sa zameril aj na výšku splátky úrokov z medziúveru uvedenú v úverovej zmluve, ktorá predstavovala sumu 29,96 eur a výšku splátky vrátane úrokov stavebného úveru vo výške 35,11 eur. Žalobca požadoval výšku minimálne 70 eur. Súd má však za to, že postačí výška splátky 35,- eur, nakoľko sa to približuje nielen k výške splátky podľa úverovej zmluvy ale taktiež je to splátka, ktorú by boli schopní žalovaní splácať. Súd má za to, že žalobca to nemôže považovať za akési získanie výhody, keďže žalovaní nie sú schopní im platiť viac.

68. Obdobný právny názor bol vyhlásený aj v rozsudku Krajského súdu Prešov sp. zn. 3 Co/40/2016 zo dňa 04.10.2016.

69. V zmysle § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

70. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

71. Žalobca mal v konaní úspech v časti, v ktorej súd žalobe vyhovel a teda v časti o zaplatenie 4.690,42 eur (priznaná istina vo výške 4.415,49 eur, úrok z úveru do 01.07.2015 vo výške 178,44 eur, úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne spolu vo výške 96,49 eur, čo predstavuje úspech 95% a neúspech 5%, čo predstavuje úspech žalovaných. Žalobcovi tak po odpočítaní úspechu žalovaných vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere 90%.

72. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

73. Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia písomne na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.